

Adres: Kasy i Administracji ul. Szewska 7.

Przedpłata wynosi

w Krakowie:

miesięcznie 1 złr. 35 cent., kwartalnie 4 złr., półrocznie 8 złr., rocznie 16 złr. Za odnośnienie do domu dolicza się 15 cent. miesięcznie.

Na prowincyi i w całej monarchii Austro-Węg.

miesięcznie 1 złr. 70 cent., kwartalnie 5 złr., półrocznie 10 złr., rocznie 20 złr. Numer pojedynczy 6 cent., na prowincyi 10 cent.

NOWY

KURIER POLSKI

Cena ogłoszeń:

Za wiersz petitivo, lub jego miejsce, za pierwszy raz 10 cent., za następne po 5 cent. Drobne ogłoszenia zwykłym drukiem po 2 cent. od wyrazu, dużym drukiem po 5 cent. od wyrazu. Minimum ceny drobnych ogłoszeń 25 cent. „Nadesłane“ 20 cent. od wiersza.

Adres dla telegramów:

„KURIER“ — KRAKÓW.

Rękopisów Redakcyja nie zwraca.

Wychodzi codziennie o godz. 9 rano.

Utworzenie nowego gabinetu.

Przyjął tedy książę Alfred Windischgraez misję utworzenia nowego gabinetu. Zrazu, jak wiadomo, wymawiał się on od tego zaszczytnego, a tak trudnego obowiązku, i po piątkowej audyencyi u cesarza wydawał się mocno niezadowolonym z całego toku rzeczy. Tymczasem jednak bezpośrednio po nim mieli u cesarza posłuchanie hrabiowie Thun i Badeni, a z sobotniej audyencyi wyszedł ks. Windischgraez zupełnie inaczej usposobiony, jak w piątek. Widocznie konferencya cesarska z namiestnikami Czech i Galicyi wpłynęła na tę zmianę. Z teatru, w którym książę wraz z obu namiestnikami spędził pragnął ostatni wieczór swego pobytu w stolicy Węgier, wywołał go adiutant hr. Paara, kapitan Vivenot, donosząc mu, iż cesarz chce się z nim raz jeszcze zobaczyć przed odjazdem. Książę natychmiast udał się do zamku. Nazajutrz odbyła się długa konferencya między premierem węgierskim, Wekerlem, i księciem Windischgraezem, który o sprawach państwowych mówił tak, jak tylko czynny minister mówić może. Jest pewnem, że gabinet austriacki, który złoży książę Windischgraez, nie będzie hamował akcyi regulacyi waluty w obu państwach, owszem przeciwnie, wszystko przemawia za tem, że nowy minister finansów daleko energiczniej i samodzielniej będzie tę sprawę przeprowadzał, niż dotychczasowy. (Robią z tego powodu złośliwą uwagę, że dr. Steinbach byłby z pewnością lepiej na tem wyszedł, gdyby się był więcej zajmował walutą, niż reformą wyborczą, która miała służyć za podstavę fantastycznej polityki socyalnej).

Natychmiast po powrocie z Pesztu udał się ks. Windischgraez do hr. Taaffe na konferencyę. O rezultacie narad księcia z przewodcami koalicyi partyjnej krótką wzmiankę przyniosły telegramy. Kwestya osób gra wielką rolę w naradach, a wszelkie kombinacye w tym względzie są przedwczesne. W każdym razie warto zanotować, iż podług *N. Fr. Presse* tekę ministra oświaty ma otrzymać jeden z członków klubu polskiego, zaś teka spraw wewnętrznych i finansów przypaść ma lewicy. Istnieje też zamiar utworzenia oddzielnego ministerstwa komunikacyi, bez związku z ministerstwem handlu, jak dotychczas.

Organ lewicy, wymieniona już *N. Freie Presse*, przewiduje, iż nowy gabinet, który jak sądzi, w ciągu bieżącego tygodnia się ukonstytuuje, będzie miał na wsze strony przeciwników. Wszystkie radykalne stronnictwa, mło-

doczesi, niemieccy narodowcy, socyalni demokraci, antysemita, staną przeciw niemu. A nawet w łonie samej koalicyi w opiniach panują wielkie różnice i hr. Hohenwarth usłyszał niejedno gorzkie słowo od swych stronników.

Wiener Tagblatt przeciwnie sądzi, że gabinet ks. Windischgrätz nie będzie wprawdzie przyjęty z radością, ale i nie spotka się na wstępie z niechęcią. Dziś wydawane o nim sądy byłyby przedwczesne, a co jest pewnem, to że albo dotrzyma tego, co przyrzecze, albo ustąpi. Ręczy za to osobistość, która stanie na czele nowego gabinetu. Gabinet ten zaś będzie takim, jakim chciał go mieć hr. Taaffe, tylko bez hr. Taaffe. Jak wiadomo, przed trzema laty hr. Taaffe nosił się z myślą utworzenia ministerstwa koalicyjnego. Na nieszczęście dla siebie, hr. Taaffe zamiast stworzyć taki gabinet, powołał do ministerstwa dra Steinbacha i — dzięki jemu — runął. A byłby on niewątpliwie najodpowiedniejszym w całej Austrii mężem, aby stanął na czele koalicyjnego ministerstwa.

Vaterland podnosi, jako okoliczność ułatwiającą działanie ks. Windischgrätzowi, to, że może on zupełnie ufać przewodcom koalicyi i że, jakkolwiek stronnictwa koalicyjne różnią się między sobą, na jednym punkcie, na punkcie lojalności są bezwzględnie zgodne. A kiedy mąż tak czystego charakteru, jak ks. Windischgrätz z mężami tak lojalnymi, jak pp. hr. Hohenwart, Jaworski i Plener do czynienia mieć będzie, to można być pewnym, iż działania to przyniesie pożądane rezultaty. Nietylko austriackie parlamentarne kółka — mówi dalej organ klerykałów austriackich — ale i armia i węgierscy politycy żywią sympatyę dla ks. Windischgrätz, a konserwatywny klub jest pewnym, że przyszły prezydent ministrów będzie miał dlań zawsze okazywaną mu i dziś życzliwość.

Berlińskie dzienniki, jak *Vossische Ztg.* i *Berliner Tagblatt* sympatycznie witają ks. Windischgrätz, natomiast *Kreuztg.* przepowiada rychły upadek jego gabinetowi i sądzi, że reforma wyborcza hr. Taaffe wejście ostatecznie w życie i uratuje austriacki parlamentarizm, który bez tego byłby zgubionym.

Pragska *Politik* wstrzymuje się od sądów o przyszłym premierze, dopóki nie rozpocznie on działań, a wątpli, aby nadzieje pokładane w nim przez niemieckich liberatów miały się ziścić, tj. żeby ks. Windischgrätz miał dążyć do centralizacyi. Gdyby jednak — mówi *Politik* — program koalicyi, tj. utrzymanie istniejącej niesprawiedliwości, miał być i programem ks. Windischgrätz, natenczas wszystkie słowiańskie ludy w Austrii staną przeciw niemu, z wyjątkiem może jednym, Polaków.

Książę Alfred Windischgraez urodził się w roku 1851, liczy więc obecnie 42 lat. Ukończywszy studia prawnicze, zdał w Pradze doktorat. Nie-

długo potem młody jurysta prowadził proces przed trybunałem państwowym, a to nie tyle w swojej własnej, ile w swego domu sprawie. Sprzeciwił on się mianowicie wezwaniu do wojaka, które wysłał doń magistrat praski, dowodząc, że dom jego, który do roku 1806, tj. do chwili medyatyzacyi, należał do rzeszy niemieckiej, na podstawie aktu związkowego z 8 czerwca 1815 roku uwolnionym jest od wszelkich obowiązków wojskowych. Proces ten został przegrany i książę musiał służyć, a obecnie ma stopień porucznika obrony krajowej. — W roku 1879, po śmierci ojca, wstąpił do Izby panów, gdzie wkrótce zajął jako prawnik wysoko ukształcony, wybitne stanowisko.

Pierwszy raz zwrócił na siebie uwagę mową, jaką miał w czeskim sejmie w 1883 roku, z powodu reformy wyborczej. — W roku 1890 tym wybrano go przewodniczącym komisji ugodowej po wiedeńskich punktacych z powodu zatargów czesko-niemieckich. Windischgraez występował zawsze jako przeciwnik młodoczechów, a zwolennik ugody. Kiedy deputowani z wielkiej posiadłości oświadczyli się za odroczeniem działań ugodowych, grupa, na której czele stał Windischgraez, i która od niego nosiła swe miano, złożyła mandaty do sejmu, ale naczelnik pozostał na stanowisku. W Izbie panów zaznaczył się, kiedy w roku 1891 dnia 27 listopada zwalczając żądanie Zallingera, przywrócenia świeckiej władzy papieskiej, mimo, że mu ta idea osobście jest sympatyczna. Ze swej strony oświadczył on się wówczas za pokojowym rozwiązaniem tej sprawy.

Po śmierci ks. Konstantego Czartoryskiego obrano ks. Windischgrätz drugim wiceprezydentem izby panów, a 25 maja 1893 r. prezydentem austriackiej delegacyi. Występował on tu przeciw młodoczechom, a kiedy izba deputowanemu Klatcowi, podczas narad nad kredytem na okupację Bośni, wbrew woli prezydenta, pozwoliła dalej mówić, ks. Windischgraez złożył prezydenturę, którą objął napowrót po wyrażenem mu przez izbę na wniosek Plenera votum zaufania. Dnia 1 lipca br. został Windischgraez tajnym radcą. Jest on nadto członkiem pierwszej izby wirtemberskiej, kawalerem złotego runa od r. 1887 i tak zwanym „Ehrenritter des Deutschen Ordens“. Ożeniony z księżniczką Gabrielą Auersperg, posiada znaczne dobra, a liczy się do najarystokratyczniejszych i najarystokratyczniej usposobionych rodzin niemieckich, tak zwanej arystokracji czeskiej (choć ona wcale pod względem narodowościowym nie jest czeską), która ma pretensję do zajmowania pierwszego stanowiska w Austrii i wywierania największego wpływu na jej politykę.

Z bieżącej chwili.

Piotr Emanuel Tirard, były minister francuski, a do ostatniej chwili senator, którego śmierć zakomunikowały światu telegramy, urodził się 27 września 1827 r.

Po rewolucyi 4 września 1870 r. został mianowany merem drugiego paryskiego okręgu, a w lutym tegoż roku wydelegowano go do zgromadzenia narodowego. Podczas komuny skazano go i musiał uciekać do Wersalu. W 1879 pierwszy raz zajął stanowisko rządowe, obejmując tekę ministra rolnictwa i handlu w gabinecie Freycineta, od tego czasu zaś 8 razy piastował różne teki ministeryjne, Carnot zaś powierzył mu prezydenturę gabinetu, zostawszy sam prezydentem Francyi Tirard należał zawsze do partyi republikańskiej i był zwolennikiem wolnego handlu.

Mało znana szerokiemu ogółowi miejscowość na granicy alzackiej Saint-Dié, jest obecnie światowe, choć zapewne chwilowej tylko sławy, miejscem, a nazwisko leśniczego Reissa, który zabił dwóch francuskich kłusowników, powtarzają szpalty wszystkich dzienników cywilizowanego świata. Prawdopodobnie kłusownicy ci zetknęli się niespodzianie z leśniczym i jeden z nich rozpoczął z nim ręczną walkę, usiłując mu broń wyrwać, drugi zaś, dalej stojący, strzelił do Reissa przyczem chybił. Leśniczy zdołał wyrwać swą strzelbę z rąk kłusownika i natychmiast trupem go z niej położył, poczem uczynił to samo z drugim, który go zbliżał chciał atakować. Trzej inni kłusownicy strzelali, jednak bezskutecznie, a ten skoczył za wystającą skalną ścianę i schronił się tam przed napastnikami. Działo się to o 200 metrów od granicy na terytorium niemieckiem.

Tak przynajmniej opowiadają urzędowe gazety niemieckie, dodając, że kłusownicy francuscy od dawna już plądrują niemieckie pograniczne lasy. Gabinet francuski przygotowuje obecnie program porządku dziennego mającej się wkrótce otworzyć sesyi parlamentarnej. Wiele ważnych kwestyj wejdzie pod obrady parlamentu, zwłaszcza w zakresie podatków, natomiast kwestye rewizyi konstytucyi, rozdziału państwa i kościoła, zmiany ustaw wyborczych, mają być z porządku dziennego wykluczone.

Zbuntowani Arnauci napadli w nocy 40.000 mieszkańców liczące miasto Prizrend, zajęli je a stojąc tam zalogę turecką wyparli do cytadeli. Spłodrowawszy miasto, zażądali oni od komendanta opuszczenia cytadeli, grożąc szturmem. Od sułtana domagają się Arnauci autonomii w swoim okręgu. Wojsko tureckie pomaszerowało do Prizrendu. Arnauci zburzyli tam serbskie teologiczne seminarjum, zamordowali archimandrytę i wielu profesorów i uczniów.

Powszechne oburzenie wywołuje ogłoszone w angielskim *Timesie* zaproszenie do wyprawy do Afryki środkowej panów z towarzystwa, którzy umieją jeździć i strzelać. Każdy wie, że Anglicy w środkowej Afryce więcej strzelają do ludzi, niż do lwów i panter i takie ogłoszenie jest poprostu zaproszeniem na osobliwsze polowanie tych z londyńskich sportsmenów, których już wszystko na świecie znudziło.

Karta podróży kosztuje 200 funtów sterlingów, nie jest to zbyt wiele dla Anglików, ale autorowie tego ogłoszenia zasługują na szubienicę za darmo.

Krzyżackie wybiegi.

Obywatele bydgoscy nie mogą się dotąd doprosić od rządu pozwolenia dla polskich nauczycieli bydgoskich na udzielanie prywatnej nauki języka polskiego. Kilku polskich nauczycieli bydgoskich udało się do rejencyi z prośbą o pozwolenie udzielania nauki języka polskiego dzieciom polskim w Bydgoszczy.

Rejencya bydgoska na której czele znajduje się znany p. Tiedemann, odpowiedziała lakonicznie: *Es liegt kein Bedürfniss vor.*

Po tej odmowie zebrali się bardzo liczni ojcowie rodzin polskich i udali się w tej sprawie z petycją do p. ministra oświecenia dr. Bossego, który pod dniem 28 z. m. nadesłał do Bydgoszczy następującą odpowiedź odmowną:

„Na podanie z dnia 15 lipca r. b. odpowiadam W. Panu (pierwszemu pod petycją podpisanemu obywatelowi — przyp. Red.), że powody dla których tamtejsza rejencya królewska odmówiła nauczycielom szkół elementarnych w Bydgoszczy i na przedmieściach bydgoskich pozwolenia udzielania prywatnej nauki języka polskiego, uznaję jako słuszne.

Gdy zaś W. Pan odwołujesz się na reskrypt ministeryjalny z dnia 11 kwietnia 1891 r., oświadczam wobec tego, że — jak brzmienie reskryptu pokazuje — celem jego było poparcie nauki religij, udzielanej na niższym i średnim stopniu w języku polskim. Ponieważ jednak w szkołach bydgoskich nauka religii udzielana jest nie w polskim, ale w niemieckim języku, przeto niema dostatecznego powodu do udzielania prywatnej nauki języka polskiego.

„Nie jestem zatem w możności zadośćuczynienia wspomnianej prośbie. W. Panu pozostawiam do woli poinformowanie o tem osob, pod petycją podpisanych.

Bosse“.

Czy potrzebne tu komentarze?

NEMROD i S-ka

34)

PRZEZ

Jerzego Ohnet'a.

(Ciąg dalszy).

Ale ciału bez oporu poddawało się jego woli, wiotkie, jak rzecz martwa. Młody człowiek przestraszony, przyłożył rękę do jego serca — nie było to przez usta na pół rozchylone wysuwał się koniec opuchniętego języka.

— Czy on umarł? — zapytywał Brucken przerażony.

Odpowiedziały na to pytanie szklane oczy jego wroga. Dreszcz wstrząsnął ciałem młodzieńca, zgroza przejechała duszę. Nie mógł znieść widoku tego trupa i biorąc go po raz ostatni w swoje ramiona, rzucił go na środek rzeki.

W tej chwili zdało mu się, że światło olbrzymie załazi las cały, i że usłyszał krzyk okropny, w którym rozpoznawał głos Manueli. Oniemiały z przerażenia, rzucił się w gąszcz leśny, szukając ratunku. W oddali rozlegały się od czasu do czasu suche odgłosy strzałów Francfort'a i Termont'a, a las w swej samotności, oświetlony blaskiem pożaru, zdawał się drgać życiem.

XI.

Tymczasem Nuno, siedząc na czatach, dręczony gniewem i zazdrością, patrzył z niecierpliwością na Strehley'a, a kiedy ten zwolna się

oddalał, następnie kiedy z obojętną miną przystanął koło pawilonu, aby zapalić fajkę i wreszcie wszedł na drogę, prowadzącą do mostku. Pragnął przyspieszyć koniec sprawy i schwyłszy winnych copredzej, zgubić ich wyrzutami, upokorzyć swoją pogardą. Niepokój serdeczny i walka wewnętrzna zbyt wiele sprawiły mu cierpienia. Tupął nogami i co chwila zrywał się z siedzenia. Wtedy to spostrzegł go Brucken. Cóż się stało ze Strehley'em, w jaki sposób myślał przeskoczyć Manueli i jej towarzyszywo do opuszczenia pawilonu? Takie myśli zajmowały w tej chwili bankiera, który obawiał się śmieśności wobec winowajców.

— Cały ten plan godnym jest głupoty Strehley'a — mruzczał niekontent. Odbiera mi całą przewagę, jaką miałbym nad nimi, znajdując ich tam razem. Ale po cóż mam siedzieć tu tutaj? Jeżeli Manuela i Brucken są w pawilonie, wymkną mi się nie mogą. Potrzebuję tylko przejść parę kroków i trącić drzwi nogą, aby ich widzieć zdanych na moją łaskę i niełaskę. Chodźmy!

Nie był w stanie pozostać na miejscu ani chwili dłużej; krew wrzała w jego żyłach, głowa pękała z nawału gwałtownych myśli. Podążył szybko w stronę budynku, wtem wydał okrzyk przerażenia: jasność olbrzymia oświetlała balustradę balkonu, a z wnętrza buchały dym i płomień.

W jednej chwili zrozumiał Nuno piekielną strategię Strehley'a.

— Ach, nędznik! — wykrzyknął — podłożył ogień!

Przed oczyma jego wyobraźni stanęła Manuela, obłąkana strachem, z włosami rozpuszczo-

nymi, staniająca się wśród dymu i żaru napróżno wzywająca go na ratunek. Cała energia i życie młodości wróciły mu w jednej chwili. Rzucił się ku schodom, przebiegł je w dwóch skokach i stanął u drzwi, gdzie iskry sypały się, niby fajerwerki. Zaczął wołać:

— Manuelo, gdzie jesteś?... Otwórz! otwórz przedę! W głosie jego brzmiała przerażająca potęga, zdawało mu się, że ma siły Herkulesa. Trząśł drzwiami, aż mury drżały, myślał, że cały pawilon runie. Ale wszystko napróżno. Drzwi były mocno zamknięte, a tymczasem pożar rozszerzał się z szybkością niestychaną. Selim czuł, że balkon pali się pod jego stopami, oddychał atmosferą pożogi. Zdjęty szaloną rozpaczą, ryczał głosem bólu i trwogi:

— Manuelo! Manuelo! otwieraj! Jesteś zgubiona, wszystko się pali dokoła!... Otwieraj przedę, jeżeli możesz jeszcze!... Przebaczam ci; nie ci nie uczynię, tylko otwieraj, na Boga!...

Zdało mu się, że tam, za drzwiami głos umierający wymówił jego imię. Czuł spaleniżnę swych włosów, widział, że płomień ogarnia jego szaty, a skórę na rękach okrywają wielkie bąble. Uczynił wysiłek ostatni, i silny jak targarz portowy, rzucił się na drzwi całym ciałem. Uległy wreszcie pod naciskiem. W tej chwili, wśród kłębowy czarnego dymu przemknęła lekka postać, który pochwyił w ramiona i wyniósł z płomieni. Wtedy słuch jego musnęło westchnienie:

— Ach! To ty, Selimiel!... Ocaliłeś mię!... Uniósł ją daleko od pożaru, z którego jednak nie spuszczał oka, posadził młodą kobietę na ławce kamiennej i widząc ją zdrową i ocaloną, dał się unieść na nowo podejrzeniuom i gniewowi:

— A Brucken, nieszczęśliwa? Gdzie jest Brucken?

Na te słowa blade policzki pani de Peral spłonęły rumieńcem i odparta ze wzrokiem pełnym oburzenia,

— Brucken?... Ależ ja byłam tam sama, Selimie; widziałeś przecie.

— Kłamiesz! — krzyknął z wściekłością. — Brucken był z tobą kiedy tu przybyłem... Wymknął się innymi drzwiami...

— A ja pozostałam sama, aby umrzeć wśród dymu? Wszakże byłabym uciekła z nim razem!...

— Drugie wyjście było strzeżone, wiesz o tem dobrze... Dla tego nie poszłaś w ślad za nim... Nędznik! Uniknął niebezpieczeństwa, ale nie zatarł dowodu swej zdrady... Wiem wszystko...

— A więc to ty naraziłeś moje życie, ty zastawiłeś te sidła piekielne?... Na podstawie podejrzenia?... Podejrzenia niestusznego, przysięgam! Oh, Selimie, takaż to jest twoja miłość!

— Nie mieszaj naszych ról w tej sprawie! Nie oskarżaj! — wołał Nuno. — Jestto taktyka zbyt łatwa i zbyt pospolita... Wyznaj prawdę. Nie jestem tak okropnym jak sądzisz... Nie ja podpaliłem kiosk, niewydawałem podobnego rozporządzenia, aby was zmusić do wyjścia... Ale mam pewność, że nie byłas tam sama... Pójdź ze mną, o sto kroków stąd znajdziemy twego spółnika...

— Dobrze — rzekła Manuela z determinacją — chodźmy!

(Ciąg dalszy nastąpi).

Pogadanka o modzie.

Że zbytek w туалecie nie stanowi elegancji, to już powiedzianem było w przeszłej pogadance, dzisiaj mówiąc także i o modach z XVII wieku, pragnę wykaazać czytelnikom, jak zawsze zarówno zgubne są następstwa zbytkowych na туалecie wydatków.

Wszakże tak samo suknia jak mieszkanie powinno znamionować osobę, która ich używa i być z nią w harmonii. Gust prawdziwie dobry, niepotrzebuje ramek z zbytku, a jakżeś ten często prowadzi do ruiny materyjalnej, a co gorsza i moralnej!

Spółczesność francuskie, pod koniec siedemnastego wieku, nie brało przykładu z królowej Marii Antoniny, która tak wysoko posuwała co do swoich wydatków na luksusy i cnotę oszczędności, mając je wpojone przez księżniczkę Hesse-Darmstadckie, które się jej wychowaniem na dworze austriackim zajmowały.

W tej właśnie epoce, zaprzestano we Francji używać klejnotów, co było nader smutną oznaką, gdyż ówczesne eleganci pozbywały się kosztowności, by osiągnąć za nie pieniądze używać na gry hazardowe w celu pomnożenia funduszy, potrzebnych na zbytkowe туалеты, polegające przezwyczajnie wówczas na bezwartościowych dodatkach.

Tym sposobem przechodziły w obce ręce nie jedne rodzinne odwiecznie posiadane klejnoty, jak świadczą o tem ówczesne kroniki.

Obecna najwziewsza moda w Paryżu już praktykowana, nakazuje ubieranie stanków, nie mówię już o ubraniu głowy brylantami i innymi drogiemi kamieniami.

Ten zwrot mody, może do ruiny doprowadzić hołdujące mu panie; z drugiej strony, kobiety lubiące ślepo hołdować modzie, rzucają się do tak wybornie teraz naśladowanych dyamentów, rubinów, szmaragdów i tracić będą pieniądze na kamiki dla oka pojętne, a na prawdę żadnej niemająco wartości. Tak to wiele kobiet trzyma się zdania: świat chce być oszukiwany, zatem oszukiwać go potrzeba, a fałszywymi kamieniami oszukiwać także siebie.

Podczas pobytu Rosyan w zbytkach mody szalały także kobiety francuskie. Wspaniałe opisy tualeto podają dzienniki paryskie; suknie składały się z materyi w ogóle o jasnych barwach, ze starych koronek, piór i mnóstwa klejnotów. Oto parę z tych właśnie, na które wysyłała się fantazja najpierwszych modniarek w czasie dopiero minionych uroczystości dla Rosyan.

Suknia blade-różowa, moire-antique w czarne groszki, spodnica ubierana jedwabnym różowym muslinem, koronkami, także stanki lekkie przezroczyste, powiewny, pasek różowy z piki atlasowej haftowany sieczką. Na głowie kita brylantowa. Suknia z brokatu ametystowego koloru, przód sukni i stanki pokyty starymi koronkami. Bardzo długi ogon tegoż koloru, z brozowanego atlasu. Na głowie pióra, spięte dużym węzłem brylantowym w stylu Ludwika XV. Suknia żółto-żółta, ubierana koronkami, na głowie duża odpowiednia kokarda z egretą brylantową, na szyi trzy rzędy pereł z brylantami. Suknia z białego atlasu, stanki w bukietki pompadur, na głowie wielki diadem brylantowy i trzy rzędy kolosalnych pereł na szyi, spadających aż na stanki. Wreszcie tualeta pani Coleman, składająca się z sukni chociażby najpiękniejszej, ale a tej mówić nie warto wobec ubrania na głowie z jednego tylko brylantu, słynnego historycznego Sancy, wartości blisko miliona.

Okrzyta do wyjścia z teatru zajmują bardzo ważne miejsce w туалecie obecnego sezonu najpiękniejsze elegancje paryskich. Są one ściśle zastosowane ozdobami i kształtem do epoki Lud. XIII — i tak: Okrycie aksamiitne koloru fuksy, podszyte sznizłą, zdobne bogatym haftem. To znów coś innego, w stylu cesarstwa *vetement*, (czyli wierzchnia część sukni nierozłączna ze stankiem), długi z jedwabiu w grube prążki, koloru jasno-żółtego, bogato haftowany perłami i do cienia ciemniejszymi teżże barwy jedwabiami. Kołnier i rękawy z aksamitu zwanego zwierciadlanym, złotem poprążonego, na całym ubraniu zastosowane bogate hafty i obszycie sobolami. Te dwie туалеты odznaczały się niepospolitym gustem w czasie ostatnich uroczystości w operze.

Do spodnic z tytu w wielkie fałdy układanych, jeden z magazynów dostarczający światu eleganckim cnotości, wykonywał spodnice pod spód, podtrzymującą owe fałdy, o których utrzymanie w sztywności tak bardzo krawcom chodzi; jest ona lekka, dodającą swoim krojem dobrze obmyślany prawdziwej elegancji. Nazwana została od swego twórcy „Spódnicą Montaille”.

Płaszcz gumowe doprowadzone są do wielkiej doskonałości, łącząc z ciepłem nieprzemakalność materyalu, przy formie nader eleganckiej bardzo

się też rozpowszechniają i żadna prawie garderoba obejść się bez nich nie może.

W ogóle wszelkie okrycia i płaszcze są pełne stylu, jak płaszcze atlasowy, pokryty pasmanterą z epoki cesarstwa, jasny również z tego czasu zwany Gina, naderwyczał eleganci i gracyjni; składa się z dużej jakby mantili z kołnierzem spadającym w tył i łączącym się z całym płaszczem w duże lekko zebrane fałdy.

Wogóle kolory tak damskich jak męskich tualeto, są prawie te same, jakie używano w siedemnastym wieku, kiedy najmodniejszy był kolor blond-orzechowy zwany kolorem włóśców królowej, w rok później nastąpił ciemno-brązowy zwany pekli, w 1779. Najmodniejszy był fioletowy, a raczej oliwkowy, w 1780 przyszła moda na oliwkowo-zielony zwany żabi, również jasno-niebieski, karmelicki itd. Nietylko mężczyźni i damy w te kolory się ubierały, ale nawet karety tak były lakierowane i wybijane. Sposób ówczesny czesania włosów nagłe z naderwyczałych sztucznych tupetów spadł na bardzo niski i skromny, a to dlatego, że królowej wypadły włosy i kazała je sobie obciąć, kto więc tego nie uczynił, żałując włosów, starał się o ile możności krótkie włosy naśladować.

Była to epoka, w której wogóle wszyscy starannie się ubierali i brali wzór z królowej, nie naśladowując jej w owej przykładowej oszczędności. Wydatki królowej uwidoczniły w rachunkach pani Eloffe wskazują, iż dwa razy tyle miejsca zabierają naprawy sukien i bielizny, aniżeli nowe туалеты.

Królowa Maryja Antonina nawet trzewiki umiała sama naprawiać, a również i na ten wydatek w akcie oskarżenia z 15 i 16 octobra zarzucono jej zbytek! Ona, która wśród królewskich wspaniałości chodziła często w dziurawych trzewikach, jak to miało miejsce w czasie zgromadzenia dnia 10 sierpnia i o czem równie świadczy ów zgubiony na rusztowaniu trzewik, w tak litosci godnym złym stanie będący.

Ten trzewiczek jest dotąd przechowywany. W przyszłej „Pogadance” znajda czytelniczki szczegóły, dotyczące urzędzenia gabinetu kólowej E. M.

Z Podgórze.

4 listopada.

W Krakowie, jako w mieście ósmokroć większem od Podgórze, niknie wiele takich faktów, które na Podgórzu uwydatniają się rażąco.

Na rynku widzimy ruch niezwykle robotników. Gmina buduje rynek. W jakim celu nie wiadomo, bo gdyby cały poziom placu podniesionym został przynajmniej do wysokości chodnika, niedawno ułożonego przy gmachu magistratu, toby się jeszcze ów rynek przydał, ale w tem co dziś położeniu samego placu rynkowego będzie chyba służył podczas deszczu do obmywania butów dorózkarzom, a łatwo to przypuścić, jeżeli panowie dryndziarze przy studni na rynku odczyszczają z błota swe wehikuły.

Dowód wysokiej gorliwości wykonywania robót przedstawia nam gmach ekspozytury policyjnej. Wewnętrzne roboty przekształcenia lokalu rozpoczęły się w lipcu czy też w sierpniu a dotąd zaledwie połowa ukończona. Co najwyborniejsza od chwili poczęcia się nieustannych deszczów, obnażono zupełnie dach z gontów dla dania nowego pokrycia. Wygląda to na coś bardzo humorystycznego, można by nawet przyrównać obecną sytuację gmachu ekspozytury do elegancji, który wystrojszy się we frak, w białą krawatę podczas deszczu idzie bez kapelusza!

Zaczepliwszy o ekspozyturę, musimy dać kilka fakcików policyjnych. Jest ich sporo. Pewna właścicielka trzech domów, mając przychody obłożone sekwestrem sądowym mimo to zgłasza się do lokatorów o należytości komorniane. Rzecz prosta, każdy z nich okazuje pani gospodyni kwit sekwestratora, wskutek czego tak się babina zaperyła, że w jednym z swych domów raniutko, bo o godzinie 6-tej, do tego w „szabes” zamknęła lokatorkę izraelitkę na kłódkę i dopiero policja wypuściła ją z przymusowego zamknięcia.

Dalej mamy ilustrację stosunków między pracodawcami a pracobiercami niezbyt powabną. Niejaka Maryja Łokicin, sługa, rozbija głowę garnkiem córce Majera Lesler i naturalnie dostała się do ula.

W tych dniach obrabowano jakiegoś Natana Goldmana, poszukującego służby. Rabusie jednak wykryci i szkoda zarobowanemu powrócona przez policję. Rabunek stał się wielce poczytecznym, bo dał możność wykrycia głównego siedliska nieprzyjaciół własności, mieszczącego się w cegielni należącej do p. Haskiela Ferbera. Bez

wiedzy właściciela co noc gromadziło się przy piecu cegielnianym mnóstwo gawiedzi bez żadnego zajęcia. Jedni wygrzywali się, a drudzy wychodzili na łowy. Temu też przypisać należy nieustanne kradzieże w Podgórzu. Złodzieje tak się uzechwali, że nawet poważyli się skraść wagę magistracką z targowiska. Rabunek Goldmana był ciemem, piórnem z jasnego nieba spadającym na głowy piaszków noenych, których polieya w części uprzęta.

Miałem też sporo uciechy, kiedy jednego dnia, moja pani Antonio-wa *alias* posługaczka, przyniosła mi wiadomość, że na cmentarzu groby gadają.

— To proszę pana dobrodzieja niewątpliwie a zasłużona kara boża padła na Podgórze, za te paskudztwa na cmentarzu i w kościele.

— Jakie paskudztwa? Co wam znou w głowie?

— Paskudztwa, proszę pana dobrodzieja i koniec; nieporządek w świętyni pańskiej i na cmentarzu i koniec. Pani Antonio-wa lubi nieustannie powtarzać ten wyraz. To proszę pana dobrodzieja, słyszano przez wiele narodu, co się głósy odzywały z grobów: „oddalcie tego grubarza, oddalcie tego grubarza!”

Roześmiałem się serdecznie.

— Niech pan się śmieje, a co prawda to prawda i koniec. Temu proszę pana dobrodzieja lat sześć, cała ludność zbiegła się na cmentarz, bo krzyżało coś: Ciężko mi! Ciężko mi! I co pan powie, jak zaczęli szukać po papierach, po wielkich księgach, tak się przekonali, że w tym samym grobie przez pięć lat pochowano dwie osoby. Nawet mój wie dobrze, że pochowano naprzód jednego tam robotnika Józefa a potem w pięć lat później jego teściowę!

Na takie zakończenie o mało nie uduśmiłem się ze śmiechu, co Antonio-wa do pasy doprowadziła.

Na zakończenie wiadomości wiele pożądana a wielce upragniona, oto Podgórze na wszystkich punktach zwyciężyło, okryło się chwałą.

Walczono oddawna o skłonienie panów nauczycieli o zrzeczenie się zajęć w Kasie Oszczędności, ponieważ nauka dzieci na tem wielce cierpi i Rada szkolna krajowa przeprowadziła tę zmianę; walczono nado o zaprowadzenie jednorazowej nauki w szkole ludowej, jakoż przychylna nastąpiła decyzja, a rodzice nie mogą dość nacisnąć się takim zwycięstwem, składając stokrotne dzięki i błogosta więc sprawców tej znakomitej reformy.

S. M.

KRONIKA.

Kalendarz. Dzisiaj Herkulana m. i Wilbarda b. Jutro Gotfryda.

Jubileusz 40-letniej służby p. Nawratila, radcy pocztowego, obchodzone dnia 8 bm. w pięknie przystrojonej sali posiedzeń gmachu pocztowego we Lwowie, przy współudziale naczelników i deputacji wszystkich niemal urzędów pocztowych. — Rada dworu Seferowicz wprowadził jubilat do sali posiedzeń i przywitał go piękną przemową, nacechowaną wspaniałym mu uznaniem; zakończył serdecznymi słowami życzeniem jak najdłuższej jeszcze pracy w tym zawodzie. Następnie przemówił p. Gaberle, starszy rada, imieniem generacji urzędników pod bokiem jubilatowi wychowawca, podnosząc przedewszystkiem zasługi tegoż co do rozwoju poczty prowincjonalnych. Po nim miał krótką przemowę p. Kowalewski z Rohatyna, prezes związku poczmistrzów, dziękując imieniem tychże za przypuszczenie do pracy w zawodzie pocztowym tak wielkiej liczby kobiet. Następnie wręczono jubilatowi cenny upominek, a deputacya pań wspaniły bukiet. — Wrzuszony jubilat serdecznymi słowami dziękował za owacy, poczem wprowadzony przez p. Seferowicza do pięknie kwieciami przystrojonego biura, jubilat przyjmował zewsząd składane mu gratulacje. — Wieczorem odbył się bankiet w restauracji Stadtmüllera.

Z lwowskiej wystawy powszechnej. Wielce laskawa jest jesień tegoroczna dla robót na placu wystawowym. Dzięki tej tedy okoliczności, jak również nie umniejszaniu nawet na chwilę sił pracujących, poważne dzieło posuwa się nieustannie naprzód, napawając wszystkich niepiękną nadzieją, iż dzień otwarcia 1 czerwca r. 1894 będzie też dniem rzetelnego tryumfu!...

Jako najbardziej pocieszający objaw uważać należy rozwiniętą szeroko gorliwość w stawianiu pawilonów prywatnych. Zapowiadano je prawie wszystkie pod listopad... u nas jednak od obietnicy do czynu droga zazwyczaj śliska i daleka. Tymczasem, jakby na dane hasło, zakrzętnięto się niemal równocześnie na całym polu i oto w oczach powstają mu-

ry rozlicznych budowli na popis ziemian i przemysłowców przeznaczone.

Gdyby tak nieco więcej stonca, zieleni, barwnych opon i sztandarów, więcej tłumy i gwaru — a mielibyśmy w przybliżeniu obraz przyszłorocznego turnieju.

Przejdźmy się na krótko po arcymano-wiczem wzgórze.

Oto pawilon hr. Mierowej, mający pomieścić bogactwa Kamionki Strumiłowej. Dalej Towarzystwo dla handlu i przemysłu stroi się wdzięczną kopułą. Tu fundamenta pawilonu okocimskiego, w którym p. Götz przedstawi uprawę nektaru Gambrynsusa, a przedstawi wyjątkowo świetnie, dzięki ramom rysunku Prylińskiego w stylu staro-gdańskim utrzymamy.

Dźwiga się już od ziemi pawilon Związku stowarzyszeń. Budowę fundamentów pod pawilon arcyksięcia Albrechta dla rozszerzenia murów przerwano. Natomiast szkielet krzeszowickiej budowli gotów. Smukłe jego wieżyczki strzelają wysoko w niebo. Projektował architekt Gorgolewski.

Z trzech pawilonów szkolnych pawilon hr. Badeniego ma się ku końcowi; dach jego pokrywają kolorową dachówką.

Zaznaczyć tu jeszcze winniśmy postęp w robotach około pawilonu m. Lwowa, dalej rekonstrukcyę t. z. restauracyi Kraszowskiej, oraz początek robót cukierni p. Szolca.

W panoramie zakończono roboty cieleskie. Dziennikarstwo ma już schody i podłogi. Pawilon architektury otrzymał tynk wewnątrz.

Gmach przemysłu bliżki końca. Za dwa tygodnie nastanie tu aż do wiosny spokój i cisza. Podłogi dane będą w kwietniu. Roboty malarskie podjęto na nowo.

Wieża wodna sięgnęła ostatniego metra muru. Sala koncertowa wspina się pod dach... Fundamenta pod obrzbiem halę maszyn gotowe będą dziś, jutro.

W pawilonie rolnictwa kończą już scianę. Leśnictwo i łowiectwo stanie też niedługo. Około etnografii znoją się huculi z pod Kossowa w liczbie pięciu.

P. Röhning przystąpił do sadzenia nowych partyi drzew; główny inżynier wystawy hr. Łubiński, ukończywszy przytłudne roboty ziemne, wziął się do uporządkowania dróg przed nadejściem zimy...

Przed nadejściem zimy — ale i tę g. o. z. u nas zazwyczaj porę roku zamierza dyrekcya wykorzystać, nie przerywając toku prac pod dachem i sztucznie nakryciami, a rozpraszając wczesny zmrok suopami elektrycznego światła!...

Pogrzeb s. p. Marii z hr. Golewskich Czarkowskiej, hojnej fundatorki na bardzo pożyteczne cele, odbył się w dniu 2 bm. o godzinie 10 ej rano w dobrach ordynacyi imienia Czarkowskich, Wysucy, w powiecie borszczowskim. Zmarła bowiem, jakkolwiek od roku 1847-go zamieszkała stale w Paryżu, pragnęła zawsze spocząć obok zwłok swego męża s. p. Cyryla Czarkowskiego i na ziemi ujęzycznej, którą tak gorąco ukochała. Ciało s. p. zmarłej przybyło z Paryża do Wysuczki w dniu 1 bm., a u granic tych dóbr przyjętem było przez ludność wszystkich dóbr ordynackich i duchowieństwa obou obrządków. Wieśniacy na swych ramionach nieśli ciało swej dobrodziejki niemal przez milę drogi, by je następnie złożyć w kaplicy ordynackiej. — Ciało złożono w grobowcu familijnym, a smutnemu obrzędowi towarzyszyły liczne tłumy mieszkańców ze wsi okolicznych i rodzina s. p. zmarłej, a to: ks. Czartoryscy, hr. Koziembrodzcy, Przybysławscy, Horodyscy itd. JEKS. p. minister Zaleski, kurator ordynacyi i teś ordynata, nie mógł przybyć z powodu obecnej sytuacji politycznej w Wiedniu.

Co do pozostawionych przez zmarłą, a tak hojnych fundacyi, to pierwsze z nich miejsce zajmuje fundacya dla przemysłowców i rękodzielników na stypendya i zaliczki na założenie warsztatów, wynosząca 300.000 złr. Następnie fundacya dla sierót, we Lwowie utworzyć się mająca, która wraz z wartością realności, na ten cel przeznaczonej, przewyższa 250.000 złr. Około tych wielkich fundacyi grupują się fundacye na internet dla seminarzystek, dla nieuleczalnych, dla głuchoniemych i dla ślepych. Ogólna suma pieniędzy, na cele dobroczynne przez s. p. zmarłą przeznaczona, dochodzi do 700.000 złr.

Skandal. Komers, urządzony w sali „Narodowego domu“ we Lwowie po koncercie na cześć s. p. Szaszkiewicza, zakończył się, jak donosi *Kurier Lwowski*, maleńkim dysonansem. — Przemawiał nasamprzód poseł bukowiński Pihulak, podnosząc myśl duchowej łączności między Rusinami Galicyi i Bukowiny, dalej poseł dr. Sawczak, dziękując imieniem komitetu wszystkim przybyłym na uroczystość. Następnie imieniem młodzieży akademickiej przemówił p. Kopacz, a po nim imieniem młodzieży radykalnej zabrał głos p. M. Hankiewicz, który nazwawszy s. p. Szaszkiewicza rewolucjonistą za to, że zaczął pisać językiem ludowym, wyraził zdziwienie, że „te same bonzy, które go za życia przesyłowały, teraz urządzają mu taki świetny pogrzeb“. Słowo „bonzy“ wywołało wśród obecnego duchowieństwa ogromne oburzenie. Powstał hałas, Hankiewiczowi nie dozwolono dokończyć przemówienia i tenże musiał opuścić salę, lecz dobry nastrój już nie powrócił. Komers trwał do godziny 3-jej

po północy. — Do tego doniesienia należy dodać, iż s. p. Szaszkiewicz sam jak też i Mikołaj Ustyanowicz, mieli w konsystorzu metropolitalnym niezwykle zacięgłego wroga.

Pod biegunem. W dziennikach szwedzkich krąży od kilku dni sensacyjne opowiadanie kilku uczestników wyprawy na półów wielorybów. Oto w czasie pewnej jasnzej nocy rybacy urzeli w okolicy podbiegunowej wielki okręt, jasno oświetlony, z lampionami białozielonymi i takąż flagą. Opowieść ta wzbudziła wielkie poruszenie, gdyż białe i zielone były właśnie barwy kapłana Jana Ortha (arcyksięcia Jana Salwatora), który, jak wiadomo, od kilku lat przepadł bez wieści i uważany jest za nieżyjącego. Rybacy ci opowiadają, że z owego fantastycznie wyglądającego okrętu dochodziły aż do nich dźwięki pieśni, a gdy powtali go okrzykiem, statek oddalił się natychmiast. Dzienniki szwedzkie tłómaczą tę poetyczną opowieść na zwyczajną prozę w ten sposób: Okręt widziany przez rybaków musi być niewątpliwie „Świętą Małgorzatą“ Jana Ortha, a wygląda tak fantastycznie, ponieważ jest oświetlony światłem elektrycznym. Z księciem udala się na wędrowkę morską śpiewaczka, panna Molly Stabel, i jej to pieśni słyszeli łowcy wielorybów. Bardzo ciekawe, jeżeli nie zmyślone!...

Polacy w Patagonii. Jak się dowiadujemy, znajduje się w Patagonii 1300 rodzin polskich. Niedawno temu, gdy tamtejszy ks. biskup rodem z Włoch wybrał się na krótki czas do Turynu, prosili usilnie Polacy katolicy odjeżdżającego biskupa, by im przywiózł księdza Polaka. Ks. biskup, obecnie wracając, zabiera ze sobą 80 duchownych, między którymi jest jeden ksiądz i dwóch braciśzków Polaków.

Kierowanie balonami. P. Józef Ossowski, warszawianin, przez czas kilkunastoletniego pobytu swego we Francji poświęcał się pracy nad doprowadzeniem do pewnej doskonałości wynalazku dowolnego kierowania balonami. Obecnie, w okolicy Warszawy, odbywają się próby wynalazku p. O. W próbach tych, wynalazca posiłkuje się własnym balonem, systemu cygarowego, który wykonano w specjalnej fabryce paryskiej G. Yona z materyi „beaudriche“. Wynaleziony motor waży kilogram, siła zaś jego daje się dowolnie potęgować. Dokonane próby wykazały zadawalniające rezultaty. Balon posuwał się poziomo we wszystkich dowolnych kierunkach, a także opadał ku ziemi, bez wypuszczania gazu.

Wystawę w Chicago zamknięto ostatecznie w ubiegłą niedzielę wieczorem. Projektowane jeszcze uroczystości, zamiecane zostały z powodu zabójstwa Harrisona. Liczba gości na wystawie w ciągu jej trwania, przekroczyła 20 ciał milionów osób. Co do finansowego rezultatu informacye dotychczasowe są sprzeczne i dopiero urzędowy bilans kwestyę rozjaśni. — Tymczasem najbliższe podobno prawdy tak twierdzenie, że koszt wystawy będą zupełnie pokryte, atoli właściciele udziałów otrzymają tylko 10 do 15 procent zwrotu kapitału. Udziały byłyby także pokryte, gdyby ogólna sytuacya handlowa nie cierpiała tak dalece na zastój, jak to się dzieje obecnie. Zresztą właściciele udziałów podobno z góry nie liczyli na zwrot włożonych pieniędzy, a przeto zawodu nie doznali. W ich liczbie największym jest samo miasto Chicago, z sumą 10 milionów dolarów.

Umundurowanie. W Paryżu zajmują się żywo projektem ustanowienia mundurów dla prezydenta Rzeczypospolitej i ministrów, gdyż zauważono, że wyglądają oni w czarnych frakach, zbyt skromnie przy zagranicznych, a nawet i swoich generałach, admirałach i t. d. *Journal des Debats* proponuje więc półwojskowy uniform z czasów konwentu. Długi surdut spacerowy, z szerokimi barwnymi wyłogami i bogato haftowanym obszyciem, szeroka trójkolorowa szarfa na biodrach, stosowany kapelus z bogatym obszyciem i kokarda, buty ze sztylpami. Jako prezydent Rzeczypospolitej, p. Carnot, będzie mógł jeszcze dodać do tego stroju dość liczne ozdoby, a mianowicie łańcuch legii honorowej na szyję, tudzież różne orderzy zagraniczne, których jest posiadaczem.

Teściowa przed sądem pokoju. Pani Ch. (jak każdej teściowej) zdawało się ciągle, że zięć p. Fin., tyranizuje jej córkę. Robiła mu więc sceny, ograniczające się do wymówek, które atoli były grochem rzucanym na ścianę... Zięć swoje — teściowa swoje! W końcu oburzenie teściowej przeszło granice wszelkich... oburzeń, na jakie... teściowa zdobyć się może. Bo oto, gdy niecnota zięć wracał późnym wieczorem, w gronie wesółych druhów do domu, srodze oburzona teściowa wylała nań garnek ukropu. Fin. poparzony boleśnie, gwałtownie teści przyplącił kilkutęgodniową chorobą. Gdy oskarżona przez zięcia, p. Ch. stanęła przed sędzią pokoju — nie przyznawała się zupełnie do winy, a na całej usprawiedliwienie swoje, poczęła oskarżać przed sędzią zięcia, że ten zawsze do domu późno powraca i że się kocha w „sodówce“. Nie uwzględniając oskarżenia, sędzia pokoju ją tylko, za oblanie ukropem zięcia, skazał na dwa tygodnie aresztu policyjnego bez zamiany na grzywny, oraz na zwrócenie zięciowi kosztów poniesionych na leczenie się z poparzenia.

Kalendarz myśliwski. Wolno polować na jelenie i kozły (rogacze), zające, lisy, jarząbki, ciętrzewie i głuszce koguty, słomki, przepiórki, dzikie gołębie, dropie, pardwy, bażanty, kuropatwy, ptactwo wodne i błotne w ogólności.

Kalendarz rybacki. W listopadzie nie wolno łowić lososi i pstrągów, tudzież raków samca i samicy. Złowione ryby muszą mieć przepisana miarę. Na wędkę w dzień ciepłejsze idzie dobrze okoń, szczupak, głowacz i plotka.

Wspieramy przemysł ojczysty!

Program obrzędu pogrzebowego śp. Jana Matejki w Krakowie, w dniu 7 listopada 1893 r.

I. We wtorek d. 7 listopada br. o g. 9 rano nastąpi wyprowadzenie zwłok śp. Jana Matejki z domu pod l. 41 przy ul. Floryjańskiej do kościoła Najśw. Maryi Panny.

II. O godzinie 8 zrana stowarzyszenia i instytucje w pochodzie pogrzebowym udział biorące, zajmą miejsca przez mistrzów ceremonii wskazane, a mianowicie od ul. św. Marka, wzdłuż ul. Floryjańskiej, poza bramę Floryjańską. — Mistrzami ceremonii są pp.: Konopka, Eminowicz, Zagórny Marynowski, Fenz i Staszczak.

III. Kościół N. Maryi Panny od godz. 7 z rana dla publiczności będzie zamknięty, a wstęp doń tylko za biletami, w ograniczonej liczbie przez Komitet pogrzebowy wydawanymi, dozwolonym zostaje.

IV. O godz. 8 1/2 zrana przed domem Matejki pod l. 41 przy ul. Floryjańskiej, zbierze się rodzina Zmarłego, Wydział krajowy, Rada m. Krakowa, delegacje, oraz komitet pogrzebowy, gdzie z udeżeniem godz. 9, po wyniesieniu ciała z mieszkania, przemówi prezes Akademii Umiejętności.

V. Po ukończonem przemówieniu, orszak wyruszy przez ul. Floryjańską do kościoła N. Maryi Panny w następującym porządku:

1. Pluton straży pożarnej ochotniczej.
2. „Harmonia“.
3. Towarzystwa „Sokolów“.
4. Cechy i stowarzyszenia rękodzielnicze z chorągwiemi i insygniami i Stowarzyszenie drukarzy.
5. Stowarzyszenia akademickie.
6. Zbór ewangelicki.
7. Zbór izraelicki.
8. Artysty dramatyczni.
9. Magistrat m. Krakowa.
10. Towarzystwo Strzeleckie.
11. Kongregacja kupiecka.
12. Towarzystwo Tarzańskie.
13. Towarzystwa techniczne: krakowskie i lwowskie.
14. Towarzystwo imienia Tadeusza Kościuszki.
15. Towarzystwo opieki nad weteranami wojsk polskich z r. 1830 i 1831.
16. Towarzystwo wzajemnej pomocy uczestników powstania polskiego r. 1863 i 1864.
17. Kola literacko-artystyczne: krakowskie i lwowskie.
18. Czeska „Beseda“ w Krakowie.
19. Stowarzyszenia i spółki przemysłowo-handlowe.
20. Izby przemysłowo-handlowe.
21. Kolegium adwokatów i notaryuszów.
22. Towarzystwo lekarskie.
23. Reprezentanci dziennikarstwa i literaci.
24. Rada m. Krakowa.
25. Delegacje Rad miejskich.
26. Rada powiatowa krakowska.
27. Delegacje Rad powiatowych.
28. Towarzystwo rolnicze.
29. Duchowieństwo.
30. Niosący orzery Zmarłego.
31. Ciało zmarłego śp. Jana Matejki; kołce calunu trzymać będą osoby, przez Komitet ku temu wyznaczone.
32. Rodzina Zmarłego.
33. Marszałek i Wydział krajowy, posłowie Sejmu i Rady państwa.
34. Władze wojskowe i cywilne.
35. Akademia umiejętności.
36. Uniwersytet Jagielloński i uniwersytet lwowski.
37. Szkoła sztuk pięknych, oraz artyści malarze i rzeźbiarze.
38. Rady m. Krakowa i Lwowa.
39. Komitet pogrzebowy.
40. Dwa plutony straży pożarnej.

Każdą z instytucji w pochodzie udział biorącą, poprzedzać będą wieńce przez nią ofiarowane.

VI. Do kościoła Najśw. Maryi Panny wejdą tylko niosący wieńce instytucji i zajmą miejsca w środkowej nawie. — Nawy boczne, prawa i lewa, przeznaczone są dla publiczności.

VII. Nabożeństwo żałobne odprawi J.Em. ks. Kardynał Dunajewski, ksiądz biskup krakowski; mowę pogrzebową wypowie J.Mks. prałat Władysław Chotkowski. Podczas nabożeństwa towarzystwo muzyczne pod dyrykcją p. Barabasza, odśpiewa Requiem (Verhulsta).

VIII. Po ukończonem nabożeństwie, pochód w porządku pod V. wskazanym, ruszy przez ul. Floryjańską, Bramę, Rondel, ul. Basztową, Lubicz na cmentarz krakowski.

IX. Towarzystwo „Lutnia“ śpiewać będzie pieśni pogrzebowe w czasie pochodu na cmentarz pod szkołą sztuk pięknych.

X. Po odbytych obrzędach kościelnym, nad grobem przemówi prof. Władysław Łuszczkiewicz imieniem muzeum narodowego, szkoły sztuk pięknych i zjednoczonego towarzystwa przyjaciół sztuk pięknych, oraz pan Włodzimierz Tetmajer imieniem artystów-malarzy i uczniów Zmarłego — poczem chór odśpiewa „Salve Regina“, na czem uroczystość pogrzebowa zakończoną zostanie.

XI. Ulice, przez które pochód postępować będzie, zamknięte zostaną dla ruchu powozów.

W Krakowie, dnia 7 listopada 1893 r. W imieniu komitetu pogrzebowego: *Stanisław hr. Tarnowski, Antoni hr. Wodzicki, Józef Friedlont*, prezydent miasta

Nabożeństwo za duszę ś. p. Romana hr. Wodzickiego, starszego Bractwa N. P. Maryi Królowej Korony Polskiej, odbędzie się w kościele N. P. Maryi nie 7 lecz 8 listopada t. j. we środę o godzinie 9 rano.

Dr. Bobrzyński, wiceprezydent Rady szkolnej krajowej wczoraj wieczorem odjechał do Lwowa.

Towarzystwo lekarskie krakowskie odbędzie we środę dnia 8 listopada b. r. o godzinie 6 po południu posiedzenie zwyczajne w sali Śniadeckich (Collegium novum I piętro). Porządek dzienny: 1) Zapowiedziany wykład prof. dra Pieniżka, 2) dr. Rościszewski pokaże dwa nowe przyrządy ortopedyczne.

Z powodu śmierci Matejki Rusini nadesłali następujący telegram: Ruski narodni Towarystwa: Proświta, Ruska Besida, Naukowe Towarystwo imeny Szezwienka, Ruskie Towarystwo pedagogiczne, Narodna rada, Lwiwscy Bojan, klub Rusynok i Zorja watra peresyłajut zia wlenie szczereho żalu z przyczyny smerta sławnoho artysty Jana Matejka — ktoroju buduczy wielkim patriotom polskim, buw takoz szczyrim prychnikom ruskim i wysyłajut dra Sawczaka delegatom na pohorony. *P. Korowy.*

Do komitetu wykonawczego pogrzebu nadeszły wczoraj na ręce p. prezenta Friedleina następujące telegramy i pisma:

I. Pilzno. Rada krakowsko-mesta Pilzna wyjaduje uprimy żal nad tezkon straton, jiz utpree bratrsky narod Polski murtum sławnoho syna sveho umelec a vzorneho viastenec Jana Matejka.

V Plzni dnia 5 listopada 1893. *j. u. dr. Petak*, purkmistr.

Pożegnanie prof. Wojciecha Rypla. W sobotę dnia 4 bm. o godz. 7 wieczorem zebrało się około 50 kolegów i znajomych w sali hotelu pod „Różą“, celem uczczenia ustępującego, po przeszło 30 letniej publicznej działalności, profesora gimnazjum św. Anny, Wojciecha Rypla.

W żywej rozmowie i kilku pięknie wypowiedzianych toastach, wyrażono szczerze uznanie dla rozległej wiedzy i niezrównanej tytoletniej pracy nad wykształceniem młodego pokolenia i podniesiono niejedną piękną rys charakteru ustępującego kolegi. A było to możliwem, bo w gronie uczestników znaleźli się nie tylko długoletni koledzy zawodowi ale i dawni uczniowie z przed kilkunastu lat, którym postać i niezwykłe przymioty jubilata wryły się w pamięć. W wielkiej liczbie nadeszłe adresy z zbiorowymi podpisami, listy i telegramy od kolegów, znajomych i dawnych uczniów były wynownem świadectwem, że uroczystość pożegnania znalazła oddźwięk w wielu okolicach naszego kraju i przekroczyła rany, jakie koledzy krakowscy skromnemu zebraniu nadać postanowili. Jako trwałą pamiątkę ofiarowali koledzy czcigodnemu jubilatowi ozdobne album z licznymi fotografiami.

Z sekcji ekonomicznej. Wskutek polecenia Rady miejskiej sekcja ekonomiczna na posiedzeniu w dniu 3 listopada zastanawiała się nad wnioskami zamiany realności p. Schneidra nad Wisłą przy ulicy Podzamcze, za realność miejską pod l. 16 przy ulicy Krupniczej, a to rzekomo celem odosłonięcia widoku na Wawel od strony Grobli i Wisły. — Po dłuższej dyskusji sekcja ekonomiczna zreasumowała poprzednią swoją uchwałę i uchwała odstąpić od zamiany z p. Schneidrem, a na najbliższem posiedzeniu Rady miasta przedstawić wniosek sprzedaży realności pod l. 16 przy ulicy Krupniczej p. Estreicherowi za kwotę 26.200 złr.

Po przedstawieniu projektu obsadzenia drogi cmentarnej drzewkami kosztem 500 złr. i potrzeby wyjednania na ten cel kredytu na taką kwotę u Rady miasta, oświadczył radca dr. Paweł Popiel, że kwotę 500 złr. na obsadzenie drogi drzewkami z swej kieszeni ofiaruje, jak również, że gotów jest wysadzeniem tej drogi drzewkami osobście się zająć. Sekcja za dat ten wyraziła p. rady drowi Popielowi podziękowanie i uchwała o tem Radę miasta zawiadomić.

Z teatru. Wczorajsze przedstawienie uległo zmianie. Zamiast zapowiedzianego „Domu otwartego“ usłyszeliśmy po raz trzeci „Meża od biedy“ i „Śluby panińskie“. — Zmianę spowodowała choroba pań Trapszówny i Wyrwiczówny. W roli Anieli w „Ślubach“ wystąpiła panna Bednarzewska.

Młoda artystka z trudnego zadania wywiązała się wcale dobrze. Aniela panny Bednarzewskiej cokolwiek egzaltowana (ruch głowy i oczu), w akcie II gim zbyt dramatyczna, nie pozbawiona była jednak szlachetnego pojęcia.

Kulminacyjna scena w akcie IV-tym „Piszmy więc“ wykonaną była inteligentnie i ze zrozumieniem. — Pannie B. radzimy pracować nad głosem, który jest matowy, jak również nad dykcją, chwila niewyraźna. Nauka śpiewu i głośnie czytanie wielkie usługi oddać mogą młodej aspirantce.

Całość „Ślubów“ wypadła mniej korzystnie jak poprzednich przedstawień. P. Siemaszko (Radost) widocznie nie przepowiedział roli przed przedstawieniem i kaleczył wiersz fredrowski. Na dziś afisz teatr. zapowiadają „Pana Damazego“. Polowa dochodu prze-

znaczona na pomnik mistrza Jana Matejki.

W roli „Mańki“ wystąpi zastępczo pani Leszczyńska.

P. Ignacy Żółtowski, który nie szczędzi nigdy ciężko zapracowanego grosza, gdy idzie o cele szlachetne i dla narodu pożyteczne, ofiarował 100 złr. na rzecz tak ciężko dotkniętych mieszkańców Rymanowa. Za hojność tę z całego serca imieniem nieszczęśliwych wyrazić należy zacnemu ofiarodawcy: Bóg zapłać.

Ilia Repin, jeden z najslawniejszych malarzy rosyjskich, znajduje się obecnie w Krakowie. Przyjechał on z zamiarem zrobienia portretu ś. p. mistrza Matejki i właśnie w piątek przyjechawszy zastał rozlepione kartki o śmierci mistrza, co go niesłychanie zmartwiło, ponieważ zawsze dla genialnego talentu ś. p. Matejki miał głęboki podziw.

Ilia Repin ma lat przeszło 40, choć wygląda młodziej — jest to człowiek cichy, spokojny i skromny. Najslawniejsze jego utwory są: „Burlacy ciągnący barkę na Woldze“, „Iwan Groźny“, który był wystawiony w Petersburgu, a wycofany z wystawy w Moskwie i dotąd jeszcze istnieje zakaz reprodukcji tego obrazu w Rosyi. W ostatnich czasach malował przeważnie portrety, a między nimi także i naszego rodaka Spasowicza. Ostatni jego obraz jest: „Zaporozcy w sycy“ odznaczający się nadzwyczajną charakterystyką.

Wczoraj Repin przepędził dzień oglądając osobliwości Krakowa. Popołudniem w towarzystwie wybitnych malarzy tutejszych zrobił spacer konno w celu zobaczenia kopca Kościuszki. Zauważył, że na kopcu powinna stać statua brązowa „Naczelnika“. Ktoś zrobił uwagę, że to może niebezpiecznie — w razie wojny mogłaby uleść zniszczeniu przez Rosyan... Wieczór przepędził w domu pp. Piotrowskich, gdzie zebrał się wszyscy wybitniejsi malarze, a między nimi i Aleksander Gierymski. Repin pozostanie aż do pogrzebu ś. p. mistrza Matejki, a potem jedzie do południ wycł. Włoch.

Wydział krakowskiego towarzystwa „Oświaty ludowej“ uchwalił na posiedzeniach 27 października i 3 listopada b. r. projekt zmian statutu. Nadzwyczajne walne zgromadzenie w celu uchwalenia tych zmian zostanie zwołane w pierwszą niedzielę grudnia b. r.

Samobójstwo za pomocą trucizny. Anna Krauze, licząca lat 20, zamieszkała przy ulicy Grodzkiej pod l. 31. za pomocą trucizny odebrała sobie życie w ubiegłą sobotę. Kazała obsługującej stróżce o godzinie 8 wieczór szczerwie pozasłaniać okna, mówiąc, że wyjeżdża na kobacę. Przez niedzielę całą i poniedziałek odwiedzający ją zastawali drzwi zamknięte aż w poniedziałek wieczorem o godzinie 5 1/2 sierżant policyjny zaintrygowany ciągle zamkniętymi drzwiami, posłał po słuszarza; po odemknięciu drzwi znaleziono już uległe rozkładowi zwłoki Anny Krauze. Sproszadzone wóz ratunkowy, zabrał zwłoki do kliniki; przybyli dr. Schwarz wraz z p. adjunktem policyjnym Kopyńskim znaleźli przy samobójczyni list. List ten tłumaczy przyczynę otrucia: Krauzówna, będąc dziewczyną lekkiego prowadzenia się, zakochała się przeciw i doznała zawodu w tej miłości; dowiedziła się, że jej ukochany żeni się z inną wskutek czego odebrała sobie życie, nie mogąc przeżyć tego ciosu. Sekcja wykaże, jaką trucizną zażyła samobójczyni.

† **Zmarli.** Julia Bochnik, nauczycielka szkoły ludowej w Libiążu, urodzona w r. 1844, zmarła w d. 5 bm.

TELEGRAMY WŁASNE

Nowego Kurjera Polskiego.

Tworzenie gabinetu w Wiedniu.

Wiedeń. Ks. Alfred Windischgraez konferował z wybitnymi parlamentar-nymi osobistościami, które wchodzi w kombinację przy przyjętej przez księcia misji utworzenia gabinetu z pomiędzy trzech stronnictw parlamentarnych, związanych w celu utworzenia większości.

Wiedeń. Ks. Windischgraez złożył wizytę hr. Hohenwartowi, w pierwszej zaś godzinach popołudniowych odwiedził ministra spraw zagranicznych hr. Kalnoky'ego.

Wiedeń. Ks. Windischgraez odwiedził pp. Jaworskiego i Plenera, i konferował z Badenim.

Wiedeń. Przy tworzeniu programu koalicyjnego i parlamentarnego oraz rządów parlamentarnych, nasuwają się takie trudności, że kwestya koalicyi na razie dosyć zachwiana. Może się te trudności dadzą przezwyciężyć i w najbliższym czasie koalicya jeszcze będzie utworzona.

Wiedeń. Dziś ma być uzupełniona lista ministrów koalicyjnego gabinetu. Dotychczas na pewno wymieniają: Plenera jako ministra finansów; Welsersheim i Falkenhayn zostaną przy dawniejszych tęgach, być może, że i Schoenborn otrzyma swoją tekę. Prawdopodobnymi kandydatami są: Widman — minister spraw wewnętrznych, Madeyski — oświaty, Jaworski — mini-

ster dla Galicji, być może Biliński — komunikacyi.

Wiedeń. Cesarz przybył tu dzisiaj. Publikacya składu koalicyjnego gabinetu nastąpi prawdopodobnie we czwartek

Lwów. Dr. Karol Lewakowski, zdawał przed swymi wyborcami sprawę ze swych czynności poselskich w Radzie państwa. Zgromadzenie uchwaliło mu wotum ufności, a następnie przyjęło rezolucję, wyrażającą Kołu polskiemu ubolewanie z powodu, iż wystąpił przeciw rozszerzeniu prawa wyborczego; — dalej zaprotestowano przeciw zaprowadzeniu stanu wyjątkowego w Pradze, oraz zaprotestowano przeciw zawarciu sojuszuwoi Koła polskiego z lewicą niemiecką.

Wiedeń. Według doniesienia telegraficznego statek „Cesarzowa Elżbieta“ przybył do Singapore na trzydniowy pobyt. Na pokładzie wszystko jest w dobrym stanie.

Wiedeń. Burmistrz: m. Sambora Budzynowski i m. Jaska Melzger, otrzymali krzyże kawalerskie Franciszka Józefa.

Wiedeń. Turecka ambasada demontuje napad Arnautów na Prizend.

Wiedeń. (Giełda wieczorna). Akcje kredytowe: 333'25, — Laenderbank: 243'25, — Staatsbahn: 301'25, — Lombardy: 102'50.

Budapeszt. Cesarz przyjmował ks. prymasa Vaszarego, kardynała Schlaucha i ministra Hieronimiego na prywatnej audyencyi.

Budapeszt. Dziennik urzędowy ogłasza nadanie komandorskiego krzyża orderu Leopolda deputowanemu Aleksandrowi Hegedüsowi, w uznaniu wybitnych zasług w zakresie gospodarstwa narodowego. Równocześnie ogłasza dziennik urzędowy nominację naczelnika okręgu, przydzielonego do bośniacko-hercegowińskiego rządu krajowego, dra Milutina Kukuljewicza de Sacci, żupanem komitatu, Belovarsko-krzyżańskiego, oraz miast Belovar, Krzyż, Koprivnica i Ivanice.

Paryż. Prezydent Carnot odjechał w towarzystwie ministra wojny do Maubeuge, ażeby być obecnym przy odnowieniu pomnika na pamiątkę bitwy pod Wattignies.

Londyn. Dziennik Standard otrzymał wiadomość z Petersburga, że u generała Hurki, objawiło się zakażenie krwi i lekarze nie pozostawiają żadnej nadziei.

Petersburg. Zdrowie ministra wojny generała Warmowskiego jest bardzo nadwątlone. Miejsce jego ma zająć generał Obruczew, szef sztabu jenerałego.

Petersburg. Zmarł tu wczoraj słynny kompozytor rosyjski Czajkowskij.

Medyolan. Zgromadzenie 23 deputowanych z centrum uchwaliło przystąpić do utworzenia partii niezależnej. Stronnictwo to ma czynić ministerstwu opozycję, lecz będzie popierało każdy rząd, który się będzie liczył z poważną sytuacją finansową kraju.

Chrystyania. Z powodu uroczystości osmnastoletniego istnienia Unii odbył się obiad w zamku królewskim, podczas którego król wypowiedział dłuższą mowę. Król zaznaczył, że u niego dla obu królestw jest potrzeba, aby niezależność i neutralność obu państw zabezpieczyć. W dalszym ciągu zaznaczył król konieczność wspólnego ministerstwa spraw zagranicznych i wyraził nadzieję, że wszyscy wierni monarsze mężowie skupią się razem dla ochrony Unii. Król okrzykiem na cześć Unii zakończył mowę, przyjętą z pełnym czei zapalem.

KURSA TELEGRAFICZNE.

Wiedeń 6 listopada 2 godz. 30 m. popoł.

Wzrost	Wzrost	Wzrost	Wzrost
10% pap. opod.	96 70	Anglobank	149 25
10% srebra	96 40	Unioia	248 25
4% złota	118 90	Bankverein	120 75
4% koron.	95 85	Akc. Länderb.	243 30
Akc. bank au.	993 —	„ K. K. L.	216 50
„ kredytow.	332 50	„ lwowsko-	—
Londyn	127 45	czerniow.	257 —
Napoleony	10 14	„ połudn.	102 50
Dukaty	6 02	Eibenthal	235 75
Marki	62 60	Nordbahn	2880
4% Rent. w. k.	93 30	Staatsbahn	301 12
4% „ „	115 05	Alpin	50 25
Losy prem. węg.	150 50	Akcje tyton.	195 —
Losy tureckie.	48 30	Ruble	134 25
		10% frankowki	10 03

Usposobienie giełdy: 10-znac.

Berlin 6 listopada.

Banknoty austr.	159 80	4% L. likw. p.	62 70
Krótki Wieden	159 60	Akc. K. K. L.	—
Banknoty ros.	214 10	„ austr. kr.	196 25
5% List. zast. p.	65 90	Ultimo Buble	214 25

Przyjechali do Krakowa

dnia 6 listopada.

Hotel Czezeński: M. Wolfowa z Warszawy. — Z. Kohn z Niemiec. — J. Furcht z Opawy. — E. Eisenstätter z Wiednia. — A. Scheiwert z Wiednia
Hotel Poltera: z Lwowa. — J. Michalczewski z Lwowa. — K. Mars z Winiowa. — W. Mars z Rogowa. — T. Zapalski z Zydowa. — J. Sinięcki ze Suchy. — E. Mojecho z Strzemieszyc. — J. Kowalski z Mniszowa. — M. Grabowski z Wragoswie. — E. Rudzki z Wragoswie. — K. Borylski z Czerniowiec. — J. Zobek z Krzeszowic. — K. Danziger z

Bielska. — K. Bieder z Opawy. — J. Philipsohn z Wiednia. — A. Aurich z Wiednia. — H. Silbermann z Katowic. — E. Münzer z Katowic. — L. Baier z Gorzkowa. — J. Sierpiński z Gruszowa. — A. Zawisza ze Szpiatar. — F. Pech z Pragi. — A. Ballaban z Wiednia. — J. Czescher z Lwowa. — I. Christof z Lwowa. — J. Mezar z Podoblocic.
Hotel Krakowski: A. hr. Marasse z Jurkowa. — P. Saroński z Monachium. — St. Czerwiński z Rosyi.
Hotel pod Różą: P. Komornicki z Równa. — St. Langer z Lwowa. — J. Ostrowski z Brzeżka. — Dr. L. Jakliński z Komarna. — M. Jasiewski z Chrzanova. — M. Wolfsthal z Lwowa.
Hotel Narodowy: J. Zarski z Morawy. — K. Zatorski z Wąsowa.

NADESŁANE.

(Rubryka „Nadesłane“ nie pochodzi od redakcji, która też za nią odpowiedzialności nie przyjmuje).

Krawaty męskie

jedwabne, w wielkim wyborze, oraz parasole jedwabne, laski, TUTKI do papierosów, firmy CAVLEY & HENRY w Paryżu, poleca

MAGAZYN 86 2 8

Au Bon Marché

FILIPA ELLE

w Krakowie, ul. Grodzka 1. 6.

Dr. Sroczyński

lekarz chorób ocznych

ordynuje od 10—12 i od 3—4

ulica Floryjańska 9.

85 5—16

Ludwik Knapieński

dostawca narzędzi chirurgicznych, ortopedycznych oraz bandażu dla kliniki

ma zaszczyt zawiadomić niniejszem Szanowną Publiczność, iż z powodu zwiększenia zakładu przeniósł takowy z linii A—B na ulicę Sławkowską 1. 4, naprzeciw hotelu Saskiego. 94 4 ?

Skład wyrobów nożowniczych przyjmuje wszelkie naprawy w zakres nożowniczy wchodzące, jako to: ostrzenia, polerowania, niklowania i t. p.

Z szacunkiem

L Knapieński.

Główny skład materiałów opałowyc

Antoniego Staniejki

Kraków, Wielopole, nr. 1.

Dostawa materiałów opałowyc wszelkiego rodzaju:

węgla kamiennego, krajowego i zagranicznego

sprowadzanego galarami i wagonami w różnych gatunkach i po najtańszych cenach.

Drzewa łupkowego twardego i miękkiego na sęgi i metry i koks.

Węgla drzewnego grabowego, bukowego, złotnickiego, sosnowego i t. p., specjalnego węgla do żelazka i samowaru; grabowego i Brykiet.

Na szczególną zaś uwagę i wyprobowanie zasługuje węgiel grabowy, który ze wszystkich znanych dotąd gatunków węgla jest najlepszy i stosunkowo najtańszy, bo najmniej go potrzeba do rozpalenia żelazka, najszybciej się rozżarza i najdłużej trzyma gorąco; z tego powodu jak najpraktyczniejszym i najtańszym jest środkiem ogrzewającym żelazka, przy prasowaniu białizny różnego gatunku; a do samowaru jest najpraktyczniejszym i najtańszym znów dla tego, że najpierw ze wszystkich węgla zagotowuje samowar, najmniej go do tego potrzeba i najdłużej utrzymuje gorącość wody; a przytem nie wydaje żadnego dymu, odoru, ani najmniejszego pyłu.

Najpraktyczniejszy zaś sposób rozpalania węgla grabowego jest następujący: zmaczać kilka drobnych kawałków węgla w spirytusie wrzucić do samowaru i zapalić zapalną, potem przyłożyć trochę samego węgla a wnet się wszystko rozżarzy.

Oprócz węgla różnego, koku, fokus, brykiet i drzewa posiadam także na składzie trociny drzewne i miał z węgla drzewnego, który bardzo praktyczny jest do wysuszania mieszkań wilgotnych.

Przesytki węgla drzewnego, trocin i węgla kamiennego do 15 cnt. w workach plombowanych.

Przy większych partjach osobście dogląda się dokładność wagi i i odstawy.

IGNACY RAJAL Kraków Linia A-B.

Urządzenie mieszkań. Magazyn pościeli. Wyprawy ślubne.

B. SZABŁOWSKI w Krakowie, Sukiennice 1. 2. Wyłączny na Austro-Węgry skład rosyjskiej herbaty karawanowej domu handlowego Sergjusza Perłowa w Moskwie poleca herbatę w opakowaniu oryginalnym dokonaniem pod nadzorem ces. rosyjskiej władzy celnej. Herbatę rosyjską sprzedajemy po cenach moskiewskich uwidoczniomych rublami na każdej paczce po złr. 1.80 do złr. 10.40 za funt. Zamówienia przynajmniej na trzy funty uskuteczniamy franco. — **SAMOWARY** najlepszych fabryk tuskich.

DROBNE OGŁOSZENIA.

Od wyrazu zwykłym drukiem 2 ct. tłustym drukiem po 5 ct. Minimum ceny ogłoszeń 25 ct.

Pokój kawalerski z balkonem na I piętrze zaraz do wynajęcia. Krowoderska 19. 23

Kupię aryston. Wiadomość w Administracji Nowego Kurjera Polskiego.

Kupuję książki do czytania polskie i niemieckie. S. Breiter. Podgórze, wypożyczalnia książek. 12 6 6

Dama w średnim wieku poszukuje na kilka miesięcy dwóch pokojów (jeden od frontu) wygodnie i elegancko umeblowanych z usługą etc.; w rynku, Linia A—B lub przyległych ulicach. I piętro. Zgłoszenia do p. Stobielek Poselska 19 II p. 21 3 3

Już nadszedł świeży transport

LAMP

STOŁOWYCH, SALONOWYCH, GABINETOWYCH I WISZĄCYCH

utrzymuje na składzie

NAJLEPSZĄ NAFTĘ NIEEKSPLODUJĄCĄ

Cesarska najlepsza litr 22 ct.
Salonowa litr 20 ct.

Również wszelkie naczynia kuchenne glazurowane, mydła, sody, farbki do prania, maszyny do spirytusu, „Zacherlin“ itd.

Świec Apollo 500 gr. 42 ct.
„ „ 500 gr. 48 ct. (z dziurami).

Towar najlepszy po niższych cenach.

Obstalunki na prowincję uskuteczniamy natychmiast odwrotną pocztą.

Z poważaniem **JAN ERKER**

ulica Szewska Nr. 3, w Krakowie.

9 10

Bardzo
tanio!!

Bardzo
tanio!!

Pieczeń sarnia, zające, kuropatwy, bekasy, bażanty i kwiczoły

zawsze po najniższych cenach

Winogrona kuracyjne, wszelkie owoce desery, Koniak francuski

poleca

1 6

Karol KNORECK i Spółka
Kraków, Floryańska 23.

APTEKA „POD KORONĄ” Józefa Trauczyńskiego

w Krakowie, Rynek gł. L. 22, vis-à-vis Ratusza.

Józef Sleszkowski magister farmacji,

POLECA:

Perfumy francuskie i angielskie, wodę kolońska oryginalną i wyrobu własnego.

JAKO NOWOŚĆ:

Wodę kolońską kwiatową z zapachem różowym, konwaliowym i bżowym, wyrobu Józefa Sleszkowskiego;

nadto różne mydła, pudry zagranicę i wyrobu własnego i inne środki toaletowe;

COGNAC LECZNICZY PRAWDZIWI FRANCUSKI;

Krowiankę Dra Haya zawsze świeżą;

WODY MINERALNE. * 37 13 7

Znaczny zysk przy małym ryzyku

mają bankierzy i giełdowi spekulanci, wyszukując drobniejsze codzienne fluktuacje, które na pojedynczej akcji w ciągu jednej giełdy nieraz do kilku guldów dochodzą.

Dlaczego Publiczność szersza dotychczas w ten sam sposób zarabiać nie mogła? Dlatego, że prawie cały pierwszy guld zysku pochłaniają wysoce prowizje bankierskie. Chcąc temu zaradzić i umożliwić każdemu korzystanie z najmniejszej zmiany kursów, postanowiliśmy obliczyć od kupna i sprzedaży razem tylko 20 centów od akcji (minimum 25 akcji) licząc w to już wszystkie koszty, tak, że np. kupując 100 akcji, ma już przy zwykłym o jednego guldna na akcy, 80 guldów netto zysku, podczas gdy dotychczas ledwo koszt bankierskie opłacił byłby w stanie.

Dla osób stale lub czasowo przebywających w Wiedniu, urządziliśmy w połączeniu z naszym biurem zaopatrzone w znaczną ilość gazet salony, w których każdy bezpłatnie w czasie godzin giełdowych siedzieć i powiadomiony natychmiast o każdej, choć najmniejszej zmianie kursów, z takowej bezwzględnie korzystać może.

Od pieniędzy dajemy i żądamy 5 1/2%.

101 5 12

Wiedeński Dom bankowo-komisowy

(Wiener Bank und Commissionsgeschäft).

(Sadowski & Comp.) WIEDEŃ I., Gonzagagasse Nr. 14.

Od 30 lat używany w stajniach dworskich, wojskowych i większych prywatnych na wszelkie uszkodzenia i osłabienia nóg koni.

Kwizdy płyn restytucyjny
do smarowania dla koni.

196 Flaszka i ztr. 40 ct 20 22

Do nabycia we wszystkich aptekach i droguerjach Austro-Węgier. Skład główny FRANC. JOM. KWIZDA, c. i k. austr. i król. rumuńsk. nadworny dostawca. Aptekarz obwodowy w Korneuburgu pod Wiedniem.

Należy zwracać baczną uwagę na markę ochronną i żądać wyraźnie:

Kwizda's Restitutionsfluid.

Tabletki z wyciągiem Kaskary

wyrobu

Konstantego Wiszniewskiego

aptekarza w Krakowie,

przy ulicy Floryańskiej,

polecone przez Towarzystwo Lekarskie Krakowskie, środek wypróbowany gruntownie przeczyszczający żołądek a nie-sprawiający boleści, nie zawiera bowiem Aloesu, a więc i nieszkodliwy a przyjemny do zażycia.

Cena stoika 50 ct.

PIWO

z ekstraktem słodowym skuteczny a przyjemny środek do zażycia na długotrwały kaszel oraz na katar płuc i żołądka.

Cena butelki 36 ct.

W skutek zezwolenia c. k. Sądu krajowego w Krakowie z dnia 25 Sierpnia 1893 r. L. 13675, odbędzie się w magazynie pod firmą

S. M. ARMATYS i Spółka,

przy ul. św. Jana 1 12, na dole,

publiczna licytacja

futer i towarów kuśnierskich

w dniach 9 i 23 Listopada b. r., w obydwóch dniach o godzinie 11 przed południem, na którą chęć kupna mających zaprasza się.

104 2 6

LAMPY DITMARA

DO OŚWIETLAŃ RÓŻNEGO RODZAJU

Lampy stołowe, wiszące, ozdobne, ściennie,

LAMPECZKI PRZED OBRAZY I LATARKI

LAMPY STOJĄCE I SŁUPKOWE Z UMBRAMI KORONKOWEMI

Największy wybór palników.

Palniki naftowe o sile świetlanej od 4 do 130 świec.

R. DITMAR, c. i k. uprzywil. FABRYKA LAMP

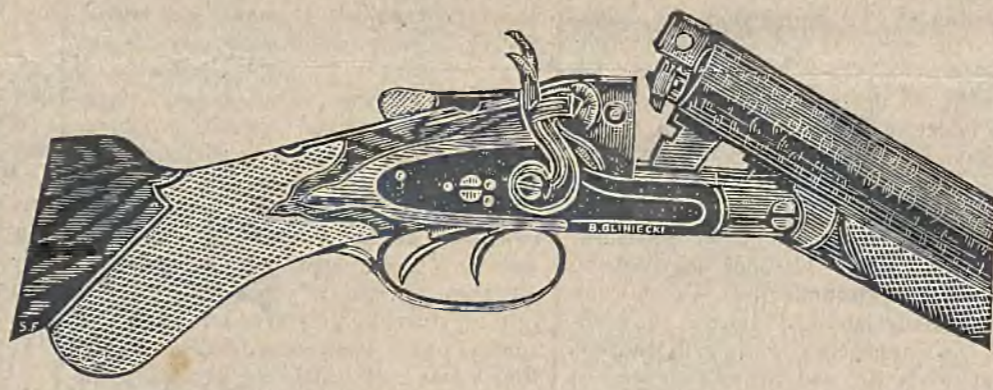
W WIEDNIU,

19 6 12

III. ERDBERGSTRASSE 23, 25, 27, oraz III. SCHWALBENGASSE 2, 3, 4.

Lampy DITMARA posiada każdy znaczniejszy sklep z lampami na składzie.

B. GLINIECKI

B. GLINIECKI

Magazyn broni i wszelkich przyborów myśliwskich

w Krakowie, ulica Szewska 1. 23,

ma na składzie BRONŃ MYŚLIWSKĄ wszelkich systemów, Rewolwery, Pistolety, Floberity, Sztuce, Repetierki. Patrony do strzelb, rewolwerów, flobertów etc. i wszystkie możliwe przybory myśliwskie w najbogatszym wyborze, po cenach najumiarłkowskich. — Cenniki ilustrowane, gratis i franco.

91 3 80

OBWIESZCZENIE.

Magistrat stoł. król. m. Krakowa, jako Władza przemysłowa, podaje niniejszym do publicznej wiadomości, iż wskutek wniesionego tu przez Karola OTTO, właściciela parowej fabryki stolarskiej w realności 1. 10, przy placu Dajwor, podania o zezwolenie na budowę w tejże realności szopy celem umieszczenia w niej lokomobili, jako motoru do fabryki — odbędzie się w myśl § 29 ustawy przemysł. rozprawa komisyjna na gruncie rzeczony realności w dniu 30 listopada 1893 r., o godzinie 10 przed południem.

O czym się sąsiadów, oraz strony interesowane zawiadamia, z tem nadmienieniem, iż możliwe zarzuty przeciw zamierzonej budowie należy wnieść na piśmie przed terminem do rozprawy komisyjnej wyznaczonym, lub ustnie podczas rozprawy komisyjnej — po bezskutecznym bowiem upływie powyższego terminu, zezwolenie ze strony Magistratu na zamierzoną budowę, o ile przeciw takowej nie będą zachodzić przeszkody z urzędu, udzielone zostanie.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,

dnia 31 października 1893.

107 1 1

P. MOOR, Skład futer, Kraków, ul. Grodzka 32, FILIA w Tarnowie, ul. Krakowska przy c. k. Starostwie, poleca swój bogato zaopatrzone Skład futer krajowych, rosyjskich i amerykańskich gotowych i na sztuki. Urządźszy obok mego składu futer pracownię takowych, jestem w stanie przyjmować wszelkie w zakres ten wchodzące obstalunki i reperacje, które wykonuję punktualnie po najniższych cenach